

<https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-340-64>

УДК 330.332

ТАНАСИЄНКО Наталія

Хмельницький національний університет

<https://orcid.org/0000-0001-6887-903X>e-mail: nataly_tanasienko@ukr.net

ВРУБЛЕВСЬКИЙ Іван

Хмельницький національний університет

e-mail: pc.vim7@gmail.com

П'ЯТНИЧКА Василь

Хмельницький національний університет

e-mail: vasylpyatnychka@gmail.com

УРІЗЧЕНКО Вадим

Хмельницький національний університет

e-mail: vadimluck@gmail.com

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ СТРУКТУР В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПІСЛЯВОЄННОГО ПЕРІОДУ НА ПРИКЛАДІ ТДВ «ХМЕЛЬНИЦЬКАЗІЗОБЕТОН»

Забезпечення інвестиційної привабливості підприємницьких структур в умовах війни та післявоєнного періоду є критично важливим для економічного відновлення та стабільного розвитку України, тому в дослідженні запропоновано практичні рекомендації щодо забезпечення інвестиційної привабливості промислових підприємств на прикладі ТДВ «Хмельницьказізобетон». Проаналізовано динаміку ключових фінансових показників ТДВ «Хмельницьказізобетон» за 2021-2023 роки, на основі яких розраховано інтегральний показник інвестиційної привабливості підприємства. Для покращення інвестиційної привабливості підприємства в умовах війни та післявоєнного періоду запропоновано стратегічні та тактичні заходи.

Ключові слова: інвестиційна привабливість, стратегічні заходи, тактичні заходи, ТДВ «Хмельницьказізобетон».

TANASIENKO Nataliia, VRUBLEVSKYI Ivan,

PYATNYCHKA Vasyl, URIZHENKO Vadym

Khmelnitskyi National University

ENSURING THE INVESTMENT ATTRACTIVENESS OF BUSINESS STRUCTURES DURING THE WAR AND POST-WAR PERIOD ON THE EXAMPLE OF THE PLANT «KHMELNYTSKZALIZOBETON»

The aim of the research is to develop the strategic and tactical measures to increase the investment attractiveness of the enterprise and recommendations for improving the efficiency of its activities in the conditions of war and the post-war period on the example of the plant «Khmelnitskazizobeton».

The plant «Khmelnitskazizobeton» holds a leading position in the construction industry of Ukraine, focusing on the manufacture of products for housing and road construction, engineering and electrical infrastructure, as well as the production of concrete, mortar and joinery.

The study analyses the dynamics of the key financial indicators of the plant «Khmelnitskazizobeton» for 2021-2023. Based on the financial indicators, an integral indicator of the investment attractiveness of the enterprise is calculated. Strategic and tactical measures to improve the investment attractiveness of the enterprise in the conditions of war and the post-war period are proposed.

Strategic and tactical measures are important to increase the investment attractiveness of business structures, especially in the war and post-war period. The strategic approach helps to define long-term goals and priorities aimed at creating a stable investment environment, while tactical measures provide a prompt response to current business challenges and needs. Together, they form a comprehensive mechanism that helps to attract investment, support the functioning of enterprises in difficult conditions, and ensure their competitiveness during the recovery period.

Keywords: investment attractiveness, strategic measures, tactical measures, the plant «Khmelnitskazizobeton».

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Повномасштабна війна в Україні призвела до значних економічних втрат: загальна сума прямих збитків, завданих економіці України внаслідок повномасштабного вторгнення агресора, включаючи руйнування інфраструктури, станом на листопад 2024 року становить майже \$170 млрд, що є наслідком подальших руйнувань через ракетні атаки та бойові дії [1]. Тому, в умовах війни та післявоєнного періоду критично важливим для відновлення та розвитку національної економіки є підвищення інвестиційної привабливості підприємницьких структур України. Саме інвестиції дозволяють забезпечити фінансову стійкість підприємств, сприяють модернізації виробництва, збільшенню експортного потенціалу та залученню нових технологій, що є ключовим для відбудови інфраструктури та економіки в цілому. Крім того,

активна інвестиційна діяльність демонструє довіру до країни та її потенціалу, що залучає додаткові ресурси для подолання наслідків війни та забезпечення довгострокового розвитку.

АНАЛІЗ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ПУБЛІКАЦІЙ

Проблематика аналізу інвестиційної привабливості підприємств отримала значну увагу у наукових дослідженнях багатьох економістів. Так, Гарбар С.В. [2] розглядає сутність інвестиційної привабливості промислових підприємств. В дослідженні [3] розглянуто макроекономічні фактори формування інвестиційної привабливості вітчизняних підприємств, визначено основні проблеми їх іноземного інвестування. Полінкевич О.М., Тринчук В.В. та інші [4] досліджують фактори, які впливають на інвестиційну привабливість соціального підприємництва релокованих підприємств в умовах війни.

Варто зазначити, що більшість наукових досліджень зосереджено на теоретичних аспектах інвестиційної привабливості підприємницьких структур, проте, недостатньо приділяється уваги практичним рекомендаціям щодо забезпечення інвестиційної привабливості господарюючих суб'єктів в умовах війни та післявоєнного періоду.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Метою дослідження є розробка стратегічних та тактичних заходів щодо підвищення інвестиційної привабливості підприємства та рекомендацій щодо підвищення ефективності діяльності в умовах війни та післявоєнного періоду на прикладі ТДВ «Хмельницькзалізобетон».

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

ТДВ «Хмельницькзалізобетон» займає провідні позиції у будівельній галузі України, зосереджуючи свою діяльність на виготовленні продукції для житлового та дорожнього будівництва, об'єктів інженерної та електричної інфраструктури, на виробництві бетонів, розчинів та столярних виробів.

Основною спеціалізацією підприємства є виробництво збірних залізобетонних і бетонних конструкцій, призначених для цивільного та промислового будівництва. До асортименту продукції входять плити, фундаменти, перемички, плити-огорожі балконів, опорні подушки, прогони, підвіконники, сходові майданчики, тротуарна плитка та бруківка. Крім того, підприємство виготовляє залізобетонні опори для ліній електропередач, товарний бетон і будівельні розчини різних марок, пінобетонні блоки, металопластикові вікна та дерев'яні двері відповідно до європейських стандартів. Також у виробництві представлені сухі будівельні суміші для зовнішніх і внутрішніх робіт, а також дерев'яні вироби, зокрема дошки для підлоги, плінтуси, пороги й поручні.

Динаміку ключових фінансових показників підприємства за 2021-2023 роки представлено в табл.1.

Таблиця 1

Динаміка основних фінансових показників ТДВ «Хмельницькзалізобетон»

Показник	Роки			Відхилення		Темп зміни, %	
	2021	2022	2023	2022-2021	2023-2022	2022/2021	2023/2022
Дохід, тис.грн	811393,0	576737,0	849716,0	-234656,0	272979,0	71,1	147,3
Чистий прибуток, тис.грн	77734,0	27429,0	38102,0	-50305,0	10673,0	35,3	138,9
Активи, тис.грн	517642,0	519560,0	615864,0	1918,0	96304,0	100,4	118,5
Зобов'язання, тис.грн	101109,0	77792,0	143999,0	-23317,0	66207,0	76,9	185,1
Рентабельність діяльності, %	12,24	5,81	5,42	-6,43	-0,39	47,5	93,3

Джерело: сформовано на основі даних підприємства

Аналіз динаміки основних фінансових показників ТДВ «Хмельницькзалізобетон» за 2021-2023 роки засвідчує, що війна в 2022 році негативно позначилася на результатах господарської діяльності підприємства. Саме в 2022 році порівняно з 2021 роком відбувається скорочення доходу підприємства на 234656, тис.грн, або на 28,9%; скорочення чистого прибутку на 50305,0 тис.грн, або на 64,7%.

Проте, в 2023 році підприємство змогло адаптуватися до нових викликів та загроз, тому фінансово-економічні показники почали зростати. Так, за підсумками 2023 року порівняно з 2022 роком спостерігається зростання чистого доходу від реалізації продукції на 47,3%, чистого прибутку на 38,9%.

Протягом досліджуваного періоду відбувається зростання активів підприємства: на 0,4% в 2022 році та ще на 18,5% в 2023 році. Це може свідчити про реалізацію інвестиційних проектів, або ж залучення додаткових ресурсів для забезпечення зростання доходів.

В 2022 році обсяг зобов'язань скорочується на -23317,0 тис.грн, або на 23,1%; а в 2023 році зобов'язання зростають на 66207,0 тис.грн, або на 85,1%, що свідчить про використання кредитних ресурсів, або залучення позикового капіталу та може ускладнити фінансову стабільність підприємства у довгостроковій перспективі.

Рентабельність діяльності ТДВ «Хмельницькзалізобетон» протягом досліджуваного періоду скорочується на 6,82%.

Варто зазначити, що зростання рівня зобов'язань в 2023 році порівняно з 2022 роком та скорочення рентабельності діяльності є ключовими викликами для забезпечення стабільного розвитку підприємства.

Розрахуємо інтегральний показник інвестиційної привабливості ТДВ «Хмельницькзалізобетон» на основі фінансових показників. Нормований одиничний показник фінансового стану розрахуємо за формулою:

$$K_i = \frac{P_i}{P_{i \text{ норм}}} \quad (1)$$

де K_i – нормований одиничний показник фінансового стану підприємства;

P_i – фактичне значення одиничного показника;

$P_{i \text{ норм}}$ – нормативне значення одиничного показника;

i – порядковий номер одиничного показника, фінансового коефіцієнта в блочній оцінці [5].

Підсумкову блочну оцінку із врахуванням ваги одиничного показника розрахуємо за формулою:

$$K_j = \sum_{i=1}^n (K_i \times a_i) \quad (2)$$

де a_i – вагомість одиничного фінансового коефіцієнта в блочній оцінці;

n – кількість показників у межах блоку, що характеризує окрему сторону фінансового стану підприємства;

j – номер блоку у проведенні комплексної оцінки фінансового стану підприємства [6].

Розрахунок блочних показників для кожної з груп коефіцієнтів представлено в табл.2.

Таблиця 2

**Розрахунок блочних інтегральних оцінок для груп фінансових показників
ТДВ «Хмельницькзалізобетон»**

Показник	P_i	$P_{i \text{ норм}}$	K_i
Показники прибутковості			
Рентабельність сукупного капіталу	0,12	0,14	0,86
Рентабельність власного капіталу	0,08	0,2	0,4
Рентабельність реалізованої продукції	0,21	1	0,21
Рентабельність продажу	0,04	0,3	0,13
Блочний інтегральний показник (Кб)			1,6
Показники ліквідності підприємства			
Коефіцієнт покриття	2,83	2	1,42
Коефіцієнт швидкої ліквідності	1,73	0,6	2,88
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,25	0,2	1,25
Блочний інтегральний показник (Кб)			5,55
Показники ділової активності			
Коефіцієнт оборотності активів	1,50	0,3	5,0
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	4,89	3	1,63
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	8,80	2	4,40
Коефіцієнт оборотності запасів	5,49	8	0,69
Фондовіддача	4,57	3	1,52
Коефіцієнт оборотності власного капіталу	1,86	8	0,23
Блочний інтегральний показник (Кб)			13,47
Показники майнового стану			
Сума господарських коштів, що їх підприємство має у розпорядженні, грн	615864	-	-
Коефіцієнт зносу основних засобів	0,44	0,2	2,2
Коефіцієнт придатності основних засобів	0,57	0,5	1,14
Коефіцієнт оновлення	0,05	0,1	0,5
Коефіцієнт вибуття	0,01	0,1	0,1
Частка основних засобів в активах	0,28	-	-
Коефіцієнт мобільності активів	1,96	-	-
Блочний інтегральний показник (Кб)			3,94
Показники фінансової стійкості підприємства			
Коефіцієнт автономії	0,77	0,5	1,54
Коефіцієнт співвідношення власних і залучених коштів	3,28	1	3,28
Коефіцієнт фінансової стійкості	0,77	0,7	1,10
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,56	0,5	1,12
Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними коштами	0,65	0,5	1,30
Блочний інтегральний показник (Кб)			8,34

Джерело: розраховано на основі даних підприємства

Вага для кожної групи показників, враховуючи зацікавленість інвесторів щодо діяльності підприємства представлена в табл.3.

Таблиця 3

Питома вага для кожної групи фінансових показників	
Група фінансових показників	Питома вага β
Показники прибутковості	0,35
Показники ліквідності підприємства	0,20
Показники ділової активності	0,20
Показники майнового стану	0,10
Показники фінансової стійкості підприємства	0,15

Інтегральний показник фінансового стану розрахуємо за формулою:

$$K_k = \sum_{i=0}^k (K_j \times \beta_j) \quad (3),$$

де K_k – інтегральний показник фінансового стану підприємства;

β_j – вагомість аналітичних блоків фінансового стану в комплексній оцінці [5].

$$K_k = 1,6 \times 0,35 + 5,55 \times 0,20 + 13,47 \times 0,20 + 3,94 \times 0,10 + 8,34 \times 0,15 = 0,56 + 1,11 + 2,694 + 0,394 + 0,576 = 5,334$$

Основними причинами низького значення інтегрального показника інвестиційної привабливості ТДВ «Хмельницькзалізобетон» є скорочення показників прибутковості (рентабельності власного капіталу, рентабельності реалізованої продукції, рентабельності продажу); показників ліквідності підприємства (коефіцієнта покриття, коефіцієнта швидкої ліквідності); показників фінансової стійкості (коефіцієнта автономії, коефіцієнта співвідношення власних і залучених коштів, коефіцієнта фінансової стійкості, коефіцієнта забезпеченості власними оборотними коштами); показників майнового стану (коефіцієнта придатності основних засобів, коефіцієнта оновлення) в 2023 році порівняно з попередніми роками.

Для покращення інвестиційної привабливості підприємства запропонуємо стратегічні та тактичні заходи (табл.4). Зауважимо, що стратегія підприємницької структури щодо забезпечення її інвестиційної привабливості реалізується через комплекс конкретних заходів, більшість із яких мають універсальний характер і впливають на всі аспекти діяльності підприємства. Стратегія являє собою інтеграційний механізм, що об'єднує тактичні короткострокові дії інвестора у цілісну систему, спрямовану на досягнення високих результатів не лише в короткостроковій перспективі, а й у межах усього стратегічного періоду.

Реалізація інвестиційної стратегії підприємницької структури знаходить відображення в тактичних заходах, сформованих з урахуванням тенденцій та поточного стану зовнішнього і внутрішнього середовища функціонування підприємства. Зазначимо, що стратегія та тактика підприємства мають низку принципових відмінностей: стратегія охоплює найважливіші загальні питання розвитку підприємства, тоді як тактика зосереджується на деталях їхньої реалізації; стратегія підприємства визначає загальний напрямок його розвитку, тоді як тактика охоплює конкретні дії, необхідні для досягнення поставлених цілей і реалізації стратегічних завдань; стратегія підприємства має концептуальний характер, тоді як тактичні заходи, спрямовані на її реалізацію, носять організаційний характер.

Незважаючи на те, що тактика формується на основі та з урахуванням стратегії, цей процес має двосторонній характер. Таким чином, у процесі реалізації тактичних заходів можуть вноситися корективи до стратегії підприємства з метою її адаптації до змін у внутрішньому та зовнішньому середовищі.

Підвищення інвестиційної привабливості ТДВ «Хмельницькзалізобетон» вимагає комплексного підходу, який включає вдосконалення внутрішніх процесів, розширення ринкових можливостей, залучення інвесторів та підвищення довіри до підприємства.

Таблиця 4

Стратегічні та тактичні заходи щодо підвищення інвестиційної привабливості ТДВ «Хмельницькзалізобетон» та їх результати

Стратегічні заходи для реалізації	Результат	Тактичні заходи для реалізації	Результат
Розробка ефективної бізнес-моделі: - впровадження інноваційних та ресурсозберігаючих технологій у виробництві;	- зниження виробничих витрат; - підвищення привабливості продукції завдяки інноваційності; - підвищення конкурентоспроможності	Оптимізація витрат: - використання енергозберігаючих технологій; - оптимізація водокористування; - зниження відходів; - впровадження системи бережливого виробництва (Lean Manufacturing) для мінімізації витрат	- перехід на альтернативні джерела енергії (сонячні панелі, використання теплових насосів) для зниження споживання електроенергії на виробництві; - використання замкнутого циклу для очищення та повторного використання води у виробничому процесі; - впровадження технологій повторного використання залишків бетону та інших матеріалів;

- створення ефективної логістичної системи;	- оптимізація логістичних процесів для зниження витрат на доставку; - впровадження системи управління логістикою (TMS) для покращення контролю за перевезеннями	Диверсифікація діяльності: - розширення асортименту продукції та послуг	- підвищення ефективності використання ресурсів - розробка нових видів залізобетонних виробів: наприклад «зеленого бетону» - використання вторинної сировини для створення екологічно чистих продуктів, виготовлення бетону, або інших матеріалів з підвищеною міцністю та довговічністю; - випуск модульних конструкцій для швидкого будівництва; - залізобетонні блок-модулі для укриттів
	- інтеграція даних; - автоматизація рутинних процесів; - оптимізація виробництва та зниження витрат; - покращення управління запасами; - підвищення рівня обслуговування клієнтів	Модернізація виробництва: - інвестиції в технології; - енергоефективність; - екологічність	- підвищення якості продукції та зниження її собівартості; - зниження енерговитрат завдяки впровадженню енергозберігаючих технологій; - використання екологічно чистих матеріалів та технологій підвищить привабливість підприємства для іноземних інвесторів
Покращення репутації підприємства, розвиток бренду та комунікацій: - участь у соціально важливих проєктах; - розвиток корпоративної соціальної відповідальності (КСВ); - створення бренду, який асоціюється з якістю, надійністю та інноваціями;	- активна комунікація з споживачами через соціальні мережі, сайт та email-маркетинг; - збільшення довіри з боку споживачів; - покращення взаємодії з громадськістю; - участь у виставках, конференціях та інших заходах для популяризації бренду	Безперервне підвищення кваліфікації персоналу	- вдосконалення навичок та професійних компетентностей персоналу; - підвищення продуктивності праці; - зменшення плинності кадрів;
Діджиталізація: - впровадження систем BIM (Building Information Modeling); - використання IoT-технологій	- оптимізація проєктування та зменшення витрат; - IoT-технології дозволять здійснювати моніторинг стану виробництва в реальному часі	Розвиток каналів збуту: - створення мережі дилерів та дистриб'юторів для розширення географії продажів; - активне використання цифрових каналів збуту (соціальні мережі, онлайн-платформи); - участь у тендерах та державних закупівлях для залучення великих замовлень	- розширення ринків збуту; - можливість виходу на міжнародні ринки, зокрема в країни ЄС, де є попит на якісні будівельні матеріали
Інноваційність - впровадження сучасних технологій; - автоматизація виробничих процесів	- підвищення якості та конкурентоспроможності продукції; - зниження виробничих витрат; - збільшення доходності підприємства; - покращення репутації підприємства; - підвищення рівня безпеки на виробництві	Співпраця з державою, інвесторами та інституціями: - участь в державних програмах підтримки промисловості; - участь в грантових програмах; - забезпечення доступу інвесторів до інформації про діяльність підприємства	- покращення фінансової стійкості підприємства; - забезпечення стабільного розвитку
Фокусування на екологічній відповідальності: - впровадження екологічних стандартів у виробництво; - сертифікація продукції за міжнародними екологічними стандартами (наприклад, LEED, BREEAM).	- розробка екологічно чистої продукції, яка відповідає вимогам «зеленої» економіки; - залучення інвесторів, які орієнтуються на сталий розвиток.	Залучення додаткових джерел фінансування: - залучення коштів за допомогою краудфандингу; - залучення інвестиційних фондів; - співпраця з банками та кредитними установами; - приватні інвестори та венчурні фонди;	- спрямування фінансових коштів на інноваційність підприємства; - покращення фінансової стійкості; - підвищення конкурентоспроможності

ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМКУ

Отже, стратегічні та тактичні заходи є важливими для підвищення інвестиційної привабливості підприємницьких структур, особливо в умовах війни та післявоєнного періоду. Стратегічний підхід дозволяє визначити довгострокові цілі та пріоритети, що спрямовані на створення стабільного інвестиційного середовища, тоді як тактичні заходи забезпечують оперативне реагування на поточні виклики та потреби бізнесу. Інтегруючись, вони формують комплексний механізм, який допомагає залучати інвестиції, підтримувати функціонування підприємств у складних умовах та забезпечувати їхню конкурентоспроможність. Реалізація таких заходів є необхідною для стабілізації економіки, відбудови інфраструктури та забезпечення сталого розвитку в довгостроковій перспективі.

Формуючи інвестиційну стратегію, керівництво ТДВ «Хмельницькзалізобетон» має враховувати як поточні виклики, пов'язані з війною, так і довгострокові перспективи післявоєнного відновлення та розвитку. Стратегія має бути гнучкою, орієнтованою на мінімізацію ризиків, максимізацію ефективності та залучення ресурсів для забезпечення стабільного розвитку підприємства в післявоєнний період. Тактичні заходи мають бути спрямовані на стабілізацію діяльності підприємства в умовах війни, мінімізацію ризиків тощо. Інтеграція

стратегічних і тактичних заходів дозволить досягти балансу між короткостроковими вигодами та довгостроковою стабільністю. Постійний моніторинг внутрішнього та зовнішнього середовища допоможе вчасно реагувати на зміни ринку.

Література

1. Прямі збитки інфраструктури України від повномасштабного вторгнення рф досягли \$170 млрд. URL: <https://www.apk-inform.com/uk/news/1546500>
2. Гарбар С.В. Сутність та підходи до визначення інвестиційної привабливості промислових підприємств / С.В. Гарбар // *Актуальні проблеми економіки*. №9(279). 2024. С.104-111.
3. Кравченко М.О. Проблеми забезпечення інвестиційної привабливості вітчизняних підприємств: макроекономічні аспекти / М.О. Кравченко, Т.А. Павленко // *Економіка та суспільство*. Вип.44. 2022.
4. Полінкевич О.М. Інвестиційна привабливість соціального підприємництва для релокованих підприємств / О.М. Полінкевич, В.В.Тринчук, В.В. Мальцева, В.М. Рудой // *Інвестиції: практика та досвід*. №2. Січень 2024. С.56-61.
5. Коваленко Л. О. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. / Л.О. Коваленко, Л. М. Ремньова. – [3-те вид., випр. і доп]. – К.: Знання, 2008. – 483с.
6. Бурковська А.В., Соловійов О.Ю. Комплексний підхід до оцінки фінансового стану підприємства / А.В. Бурковська, О.Ю. Соловійов // *Наукові праці Полтавської державної аграрної академії*. – Вип. 1 (4) – Т.2. – Полтава: ПДАА. – 2012. – С. 73-77.

References

1. Priami zbytky infrastruktury Ukrainy vid povnomasshtabnoho vtorhnennia rf dosiahly \$170 mlrd. URL: <https://www.apk-inform.com/uk/news/1546500>
2. Harbar S.V. Sutnist ta pidkhody do vyznachennia investytsiinoi pryvablyvosti promyslovykh pidpriemstv / S.V. Harbar // *Aktualni problemy ekonomiky*. №9(279). 2024. S.104-111.
3. Kravchenko M.O. Problemy zabezpechennia investytsiinoi pryvablyvosti vitchyznianskykh pidpriemstv: makroekonomichni aspekty / M.O. Kravchenko, T.A. Pavlenko // *Ekonomika ta suspilstvo*. Vyp.44. 2022.
4. Polinkevych O.M. Investytsiina pryvablyvist sotsialnoho pidpriemnytstva dlia relokovanykh pidpriemstv / O.M. Polinkevych, V.V.Trynchuk, V.V. Maltseva, V.M. Rudoi // *Investytsii: praktyka ta dosvid*. №2. Sichen 2024. S.56-61.
5. Kovalenko L. O. Finansovy menedzhment: navch. posib. / L.O. Kovalenko, L. M. Remnova. – [3-tie vyd., vypr. i dop]. – K.: Znannia, 2008. – 483s.
6. Burkovska A.V., Soloviov O.Iu. Kompleksnyi pidkhid do otsinky finansovoho stanu pidpriemstva / A.V. Burkovska, O.Iu. Soloviov // *Naukovi pratsi Poltavskoi derzhavnoi ahrarnoi akademii*. – Vyp. 1 (4) – T.2. – Poltava: PDAA. – 2012. – S. 73-77.